

Kildehøj, den 19. juni 2014.

Til Forsvarsudvalget!

Der
Jeg henvender mig til dig angående Grønnedal, hvor jeg har boet og virket gennem 30 år. Min baggrund for denne skrivelse er derfor rimelig velfunderet. De sidste 18 år frem til 2005 var jeg borgmester i Ivittuut Kommune, og det har været en udsøgt fornøjelse at samarbejde med Grønlands Kommando. Mange gode venskaber blev skabt gennem årene.

Jeg mener, at måden, hvorpå GLK forlod Grønnedal og blev til AK i Nuuk, minder om panikagtig, hovedkuls flugt. Alene en udbudsperiode på tre måneder for et stort etablissement vidner om udpræget mangel på realitetssans. At man samtidig forlanger, at køber skal stå for miljøoprydningen er imod gængs praksis og vil selvfølgelig give en mulig køber røde knopper. Men det er måske også hensigten?

GLK burde være blevet i Grønnedal til alle detaljer omkring en forsvarlig rømning og eventuelle alternative anvendelsesmuligheder var på plads. Flytningsplanerne blev ikke forberedt professionelt nok af FM og FKO. Fra interne kilder ved jeg, at SOK – der ellers er yderst relevant – ikke var involveret i beslutningsprocessen. Som sagen står nu, har afviklingen af Grønnedal virket pinligt amatøragtig på de personer, jeg har kontakt til i Grønlands Selvstyre og Sermersooq Kommune. Det samme gælder mine venner i Søværnet.

Generelt mener jeg, at flytningen til Nuuk var en dårlig beslutning. I Grønnedal var man herre i eget hus og samtidig en væsentlig sikkerhedsfaktor på en ellers øde kyststrækning. Alle bygninger og faciliteter er tip-top vedligeholdte og var i perfekt stand, da jeg sidst besøgte stedet i 2010. På det tidspunkt foregik der stadig nybyggeri!

At omkostningerne ved rømningen var sat alt for lavt, er en skandale. I 1992 fik Ivittuut Kommune lavet et estimat over prisen for en afvikling af Grønnedal. Allerede da handlede det om et trecifret millionbeløb, så hvordan man kom frem til de urealistiske tal, er mig en gåde.

I samarbejde med Peter Barfoed, tegnestuen Nuuk, som er en ven fra Grønnedal, blev rigsrevisionen kontaktet og foreholdt de faktiske udgifter. Det medførte fortjent kritik af hovsaløsningen, og i modsætning til utopisterne er jeg sikker på, at tidspunktet for break-even ligger langt ude i fremtiden, hvis det overhovedet kommer. Men det jo ikke noget nyt i de kredse.

Hvis forsvaret ønsker en økonomisk forsvarlig løsning, skal salget af Grønnedal gribes professionelt an. Ved at entre med en kompetent og målrettet mægler med internationale kontakter er der efter min mening intet til hinder for at afhænde relevante bygninger i Grønnedal til en eller flere interessenter. En effektiv markedsføring er ikke gratis, men det er bagateller i forhold til prisen for en total afvikling.

Samtidig bliver de meget velholdte bygninger, hvis værdi er anslået til at udgøre over 500 millioner, genanvendt. Dette kræver dog, at man øjeblikkeligt holder op med at kannibalisere Grønndal. Jo mere brugsklart stedet er, des nemmere er det at afhænde.

Mulighederne for et aktivt Grønndal er mange: hotelvirksomhed, forskning, højskole og lejrskoler etc. I min tid på Grønndal Trivselsskole har jeg haft syv elever med astma. Fem af disse blev varigt helbedt blot ved at være på stedet. Så en mindre del af faciliteterne kunne også bruges til rekreation for patienter med luftvejslidelser. Disse aktiviteter kunne sagtens foregå i selskab med et "lavbudget- flådestation".

Henset til den megen sabelraslen i de østlige egne, bør det overvejes sideløbende med AK i Nuuk at holde en del af Grønndal som backup, så inspektionsskibe og -kuttere kan bunkre olie, såvel som Grønlands bedste drikkevand! Det vil være naturligt fortsat at lade SKA-bådene have base her, hvor samtlige faciliteter er til stede, frem for at ofre mange penge på nye. Ligesom antennenparken: hvorfor opfører man et nyt og kostbart anlæg, når det nuværende fungerer og rent faktisk er i brug?

Den årlige drift af et neddroset Grønndal, vil efter mit skøn ligge på omkring 15 millioner, og det må siges at være pebernødder, når man sammenligner med de spildte midler, fejlinvesteringer inden for forsvaret i tidens løb har resulteret i. NH 101-helikopterne til tre milliarder, uanvendelige droner, for tyndt pansrede mandskabsvogne osv.! For de penge kunne man drive en fuldt udbygget Grønlands Kommando i flere generationer.

Gennem en årrække var Grønndal delt op i en administrativ del – Grønlands Kommando, og en praktisk ditto – Flådestation Grønndal. Selv i dag kunne AK fungere som ekstern administration med Flådestation Grønndal som praktiske gris, drevet af et mindre hold dygtige folk. I en eventuel krisesituation er det vigtigt ikke at have alle sine aktiviteter samlet på et sted. Med det fokus, der er på Arktis i dag, ville en personelmæssigt decimeret, men effektiv og målrettet flådestation i Grønndal være sund fornuft og skabe ekstra tryghed. En klog ræv har flere udgange!

Jeg har kontaktet forskellige rejsebureauer, bl.a. Albatros, Topaz, Dansk Folkeferie og Larsen Rejser, om enten at gå solo eller samles i et "joint venture" selskab omkring den civile del af Grønndal. Dette har ikke givet det ønskede resultat, og det var forventeligt, for der skal professionelle til.

Som tidligere nævnt: Via en kompetent mægler skal et målrettet salgsarbejde sættes i værk. En realistisk udbudsperiode, underbygget af et solidt slagsmateriale med fremvisninger er et must. Et alsidigt genbrug af Grønndal betyder meget store besparelser. Selv om jeg var beskæftiget med civil og ikke militær økonomi vil jeg mene, at det er logik for burhøns.

Når jeg er ude at holde foredrag om min tid i Grønland, får jeg ofte stillet spørgsmålet:

"Hvordan kunne man tillade, at GLK rømmede Grønnedal uden at have baglandet i orden?"

Hver gang må jeg i overensstemmelse med sandheden svare:

"Fordi nogen bevidst løj om budgettet!"

Det mest triste er den efterfølgende reaktion. Mit svar kommer ikke bag på nogen – folk trækker bare på skuldrene og siger:

"Typisk!"

Jeg håber, I kan se pointen og har lyst til at arbejde for en konstruktiv løsning. Genbrug Grønnedal!

Med venlig hilsen

HENRIK SKOLEMOSE

Friherre
Kildehøj 2
4540 Fårevejle
Tlf. 22 64 02 45

E-mail: skolemose@mail.dk